

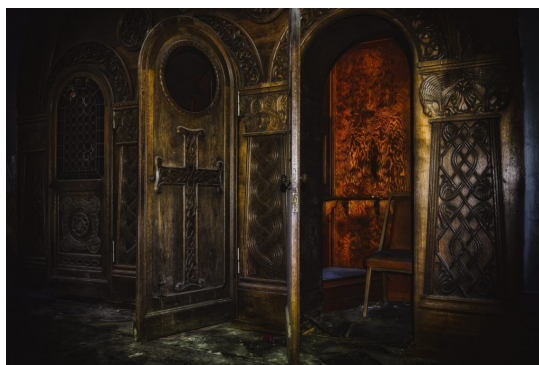
Svätý farár z Arsu: Ak nepoznáš katechizmus, nechod'si po rozhrešenie!

Mária Magotsová

5. marca 2023 ✝ Cirkev Spoločnosť

Mnoho rôznych príbehov sme si už vypočuli z roku 1912, kedy sa potopil Titanic. Jeden sa však nespomína tak často ako tie populárne o smrti zamilovaných ľudí, ktorých rozdelili vlny mora. Je to príbeh o pátrovi Thomasovi Bylesovi, katolíckom kňazovi, ktorý sa dvakrát vzdal miesta v záchrannom člne, aby mohol spovedať a udeľovať rozhrešenie tým, ktorých čakala smrť na „nepotopiteľnej“ lodi.

Všetci tí, ktorí boli v tej nešťastnej chvíli na Titanicu v blízkosti katolíckeho kňaza, mohli ďakovať Bohu za to, že tam bol a udelil im rozhrešenie. Nesmierne dôležitú vec aj podľa svätého farára z Arsu Jána Máriu Vianneyho. Ten mal dokonca o rozhrešení aj nasledujúcu kázeň, v ktorej porozprával veriacim, aké vyúčtovanie čaká na Božom súde kňazov za všetky udelené rozhrešenia, ale aj kajúcnikov, ktorí nepreukážu skutočnú ľútosť.

Ilustračný obrázok, zdroj: pixabay.com

Čo sa stane, keď slepý vedie slepého?

Ak sa ma opýtate, čo je rozhrešenie, odpoviem, že je to rozsudok, vydaný ústami kňaza v mene a autoritou Krista, ktorý odpúšťa naše hriechy a týmto spôsobom ich odpúšťa, akoby sme ich nikdy nespáchali – samozrejme, ak hodne a náležite splníme podmienky tejto sviatosti.

Aký veľmi dobrý si k hriešnikovi, ó, Bože! Rozhrešenie vytrháva úbohú dušu z tyranie diabla, navracia jej priateľstvo a milosť Božiu, navracia tiež neoceniteľný pokoj svedomia. Treba si však zapamätať, že iba skrúsení hriešnici, ktorí oplakávajú svoje dávne viny – tí, ktorí úprimne a srdečne ľutujú – stávajú sa účastníkmi tých neoceniteľných dobrodení Sviatosti pokánia.

A teraz vám poviem, kedy treba odmietnuť rozhrešenie alebo ho odložiť. Katolícka Cirkev tu ustanovila isté pravidlá, ktorých sa musí kňaz držať. Ak ich prekročí, beda jemu samému, beda aj tomu, ktorého vedie! Lebo v takom prípade slepý vedie slepého, a preto obaja padnú do pekla (por. Mt 15,14).

Ak kňaz zo správnych dôvodov vám odmietne rozhrešenie, tak nesmiete šomrať – on to robí z lásky k vám a vrúčne túži po vašej spáse. Preto na Poslednom súde sa dozviete, že vám vtedy odmietol rozhrešenie, aby ste tým istejšie išli do neba. Nešomrite teda nikdy v podobnom prípade, ale poďakujte Bohu a pracujte usilovne na svojom polepšení.

Nepoznáš katechizmus? Nechod' si po rozhrešenie

Hovorím, že v prvom rade si nezasluhujú rozhrešenie tí, ktorí nepoznajú dôkladne katechizmové pravdy. Každý kresťan má povinnosť poznať náuku Ježiša Krista, jej tajomstvá, morálne predpisy a sviatosti.

Sv. Karol Boromejský jasne hovorí, že nemožno udeliť rozhrešenie tým, ktorí nepoznajú zásadné kresťanské pravdy, a tiež povinnosti svojho stavu – zvlášť, ak táto nevedomosť pochádza z ľahostajnosti o spásu duše, ak je zavinená.

Podľa predpisov Cirkvi nemožno tiež rozhrešiť otcov a matky ako aj hospodárov a hospodárky, ktoré svoje deti, domácich neučia pravdy nutne potrebné k spáse, ktorí nebedlia nad nimi, nekarhajú ich omyly a rozmary.

Čo má teda nutne vedieť každý kresťan? Musí vedieť: Otče nás, Zdravas' Mária, Verím v Boha, všeobecnú spoveď, akt viery, nádeje, lásky, prikázania Božie i cirkevné, a nakoniec akt ľútosti. Nestačí však vedieť tieto veci mechanicky opakovať – treba im tiež rozumieť.

Treba tiež poznať povinnosti svojho stavu – zvlášť rodičia a predstavení musia vedieť, ako majú viesť svoje deti a podriadených. Treba odmietnuť rozhrešenie aj tým, u ktorých nevidno žiadnu ľútosť. Každý hovorí, že mu je ľúto, že sa polepší. Kňaz verí a dáva rozhrešenie. Ale čo sa deje hneď po vyslovení takýchto sľubov, po vyhlásení týchto rozhodnutí? Už o niekoľko dní vidíme tie isté hriechy a tie isté previnenia!

Ilustračný obrázok, zdroj: cathopic.com

Nechod' si po rozhrešenie, kým sa nezmieriš s protivníkom

Samotné sľuby nie sú teda dostatočným dôkazom silného rozhodnutia pre nápravu. Kristus hovorí, že „strom poznať po jeho ovocí“ (pozri Mt 12,33) – aj opravdivú ľútosť poznať podľa zmeny správania. Nestačí oplakávať hriechy – treba ich zanechať a vyhýbať všetkému, čo nás znovu môže priviesť k pádu. A teda treba mať predsavzatie pre polepšenie také silné, žeby sme boli ochotní radšej všetko vytrpieť, ako sa vrátiť k tým istým hriechom.

Tak je to – keď po spovedi vidno málo nápravy, z toho treba urobiť záver, že spoveď bola zlá alebo dokonca svätokrádežná. Okrem toho mnoho osôb, ktorým bolo odmietnuté rozhrešenie, nevracia sa v určenom čase k

spovedi, lebo nemali úprimnú snahu polepšiť sa.

Ďalej treba odmietnuť rozhrešenie všetkým tým, ktorí živia v srdci hnev a nenávisť, ktorí nechcú odpustiť a urobiť prvý krok k zmiereniu; nakoniec vôbec netreba ísť k spovedi, ak máme v duši niečo proti blížnemu. Avšak, treba blížnemu dokonca preukázať nejakú službu, tak akoby nás nikdy nezarmútil. Nestačí povedať, že neprajete nepriateľovi zlo – treba ho s radosťou pozdraviť, neutekať pred ním.

S hnevom v srdci sa nesmieme spovedať

Počúvajte, čo hovorí Pán Ježiš: „Keď teda prinášaš dar na oltár a tam si spomenieš, že tvoj brat má niečo proti tebe, nechaj svoj dar tam pred oltárom a choď sa najprv zmieriť so svojím bratom; až potom príď a obetuj svoj dar“ (Mt 5,23). Vidíte teda, moji drahí, že s hnevom v srdci nemožno ísť k spovedi, lebo vtedy môžeme ľahko spáchať svätokrádež.

Rozhrešenie treba ďalej odmietnuť tým, ktorí spôsobili krivdu blížnemu na dobrom mene alebo na majetku, a nechcú napraviť spôsobenú škodu. Podľa Cirkevných Otcov, človek, ktorý môže krivdu napraviť, a nechce to urobiť, nebude spasený. Treba tiež odmietnuť rozhrešenie tým, ktorí sa nachádzajú vo veľmi blízkej príležitosti k hriechu a nechcú sa jej vyhýbať.

Nemožno tiež rozhrešiť kupcov, ktorí klamú a krivia pri príležitosti predaja, čašníkov, ktorí predávajú alkohol notorickým alkoholikom, ktorí pracujú vo výčape počas pobožnosti alebo neskoro v noci. Kňaz tu môže udeliť rozhrešenie iba v tom prípade, ak kajúcnik prisľúbi, že opustí príležitosť k hriechu.

Nemožno rozhrešiť tých, ktorí pohoršujú, ktorí slovom, radou i príkladom privádzajú iných k zlému. K takým patria tí zvrátení kresťania, ktorí sa vysmieávajú z Božieho slova a z tých, ktorí ho hlásajú. Tak isto treba zaobchádzať s osobami, ktoré svojím oblečením, pohľadom a neslušným správaním, povzbudzujú iných k nečistým myšlienkam a túžbam.

Spovedník – podľa náuky sv. Karola – musí takým osobám odmietnuť rozhrešenie, lebo Písmo sväté hovorí: „Beda človeku, skrze ktorého pohoršenie prichádza“ (Mt 18,7).

Čo hovorí o rozhrešení Tridentský koncil?

Treba tiež odmietnuť rozhrešenie, alebo ho odložiť na neskôr, návykovým hriešnikom, ktorí už dlhší čas sa dopúšťajú tých istých pádov a neusilujú sa z nich povstať. K takým treba zarátať tých, ktorí stále klamú, ohovávajú blížneho, zlorečia, sú netrpezliví a každú chvíľu preklínajú, stále sa dopúšťajú opilstva alebo obžerstva, uchovávajú v srdci pyšné, prázdne či nečisté myšlienky; tých, ktorí sa nechcú úprimne spovedať, z ktorých kňaz musí otázkami vyzvedať hriechy.

Tridentský koncil dovoľuje dať rozhrešenie iba tým, ktorí z hriechov povstávajú, svoje pády z minulosti nenávidia, a nakoniec sa vážne rozhodnú polepšiť a začať nový život. Od samého začiatku jestvovania Cirkvi svätí Otcovia učili, že ak chceme dostať rozhrešenie, treba mať najskôr odpor k hriechu a silné rozhodnutie pre nápravu.

Svätý farár z Arsu, Ján Mária Vianney

zdroj: wikimedia commons

Koho rozhrešoval Ježiš?

Sám Ježiš Kristus, opravdivý Boh a Správca milostí, rozhrešoval iba opravdivých kajúcnikov. Odpustil dobrému lotrovi, lebo videl u neho opravdivú ľútosť a snahu po náprave, lotra zasa, ktorý nerobil pokánie, zavrhol navždy. Odpustil sv. Petrovi, lebo videl v jeho srdci skutočnú ľútosť, naproti tomu Judáša opustil, lebo jeho ľútosť bola falošná.

Kedy teda možno prijať rozhrešenie? Vtedy, keď sa obrátite a polepšíte, keď sa budete modliť za spovedníka, aby správne rozoznal, či ste hodní tej milosti, keď svedomito splníte všetko, čo vám bude prikázané v spovedi, keď sa v určenom čase vrátite do spovednice.

Obrátil sa kedysi istý hriešnik; bolo to na misiách, preto kňaz, keď videl jeho dobrú prípravu, dal mu rozhrešenie. Vtedy ten človek zvolal: „Čo, môj otče, pre mňa rozhrešenie? Musím najprv oplakávať spáchané viny! Skúsaj ma, aby si sa zorientoval, či je moje obrátenie úprimné!“ Počas udeľovania rozhrešenia takmer zomrel od ľúlosti. Aký zriedkavý je takýto postoj! Preto sú zriedkavé aj dobré spovede.

Nenaliehajme teda nikdy na spovedníka, aby nám nutne dal rozhrešenie, ak sa skutočne neobrátime. Prosme Boha pri spovedi o úprimnú ľútosť, aby sme si zaslúžili odpustenie. Amen.

(zdroj: Kázne farára z Arsu, pre redakčné účely krátené)

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/svaty-farar-z-arsu-ak-nepoznas-katechizmus-nechod-si-po-rozhresenie/>